VI VIL DET HELE

En film om mænd og seksualitet

Prolog

Inden i en mand
bor der et menneske
under huden,
under håndsæben,
er der et menneske
med et menneskes bevidsthed.

Inden i en mand
er der en drøm,
drømmen om at blive elsket.
Under huden,
under håndsæben,
er der et billede af en kvinde,
et andet menneske
med et andet menneskes bevidsthed.

Alle mennesker
har et hemmeligt liv
under huden,
under håndsæben.
De har et hemmeligt liv,
som de vil dele med andre
og andres bevidsthed.

Et hemmeligt liv,
som andre har del i.
Alle mennesker rummer
drømmen om ømhed.

Digte: Peter Poulsen

Vi vil det hele
af Freddy Tornberg

Kønsrolledebatten har det sidste årti antaget en ganske anden retning og bredde end tidligere. Mens kampen tidligere i første række handlede om en juridisk og lovgivningsmæssig ligestilling mellem mænd og kvinder, er den ny kvindesag – rødstrømpebevægelsen og dens udløbere – rykket ind i krydsfeltet mellem det juridiske på den ene side og det private (intimsfæren) på den anden. Netop fordi debatten også har inddraget intimsfæren, har mænd ikke kunnet nøjes med at give politiske indrømmelser af mere eller mindre symbolsk karakter. Hver enkelt mand er blevet afkrævet svar, indrømmelser, holdningsændringer. Hver enkelt mand er blevet tvunget til at omvurdere sin holdning ikke kun til kvinder, men også til andre mænd og til sig selv.

Enkelte mænd har reageret på udfordringen på dén måde, at de – efter rødstrømpebevægelsens organisationsmønster – har dannet basisgrupper inden for en løst opbygget mandebevægelse. Der har også været andre mande-initiativer, som på mange måder kan opfattes som paralleller til kvindebevægelsens aktiviteter: mandebevægelsesblade, mande-ø-lejr, en mandeudstilling, et par mandeteatergrupper.

Det er i denne forbindelse imidlertid karakteristisk, at forsøgene på at etablere en egentlig mandebevægelse ikke er blevet mødt med nogen særlig massiv opslutning. De har i hvert fald ikke haft den nærmest eksplosionsagtige opblomstring og udbredelse, som kvindebevægelsen fik i starten.

Dette er noget af baggrunden for filmen. De problemer, filmen beskæftiger sig med, har selvfølgelig været der hele tiden, men udviklingen de sidste 10–15 år har på mange måder presset mændene og tvunget dem til at tage stilling til sig selv og deres seksualitet.

Seksualitet og mandeidentifikation

Mænd bruger meget deres seksualitet til at identificere sig som mænd. Samtidig er mænds seksualitet meget mere tabueret end kvinders. Offentligheden omkring mænds seksualitet er ofte begrænset til historier om, hvor mange damer man har nedlagt. En potenspræstation, som de færreste kan leve op til.

Det absurde er, at de fleste faktisk heller ikke har lyst til dén form for seksualitet og kærlighed. Mænd holder ofte sig selv og andre fast i nogle fordomme og indbildninger om andre mænds præstationer og evner på det seksuelle område.

De seksuelle normer, som eksisterer mellem mænd, kan være meget terroriserende. Mange mænd er så undertrykte af forestillinger om, hvad der forventes af dem, at de ikke er i stand til at handle, eller simpelthen bliver impotente.

Tilbage er at seksualitet har en stor indflydelse på mænds handlinger på alle planer, som går langt videre end til jagten på damer. Seksualitetsstyring eller pikstyring, som nogen også kalder det. At opleve, at man ikke er herre over sig selv, men at man styres af pikken. Det får indflydelse på hele ens handlingsmønster og oplevelsesverden – på møder, på arbejde og i ens fantasi. Nogle mænd har ligefrem udviklet et pikhad og synes, det er et fremmedelement, de ofte ønsker at kunne skrue af og på alt efter lejlighed. For mange mænd er det meget svært at føle nogen harmoni mellem pikken, hovedet og resten af kroppen. Frustrationerne bliver store, fordi de ikke tør, kan eller har mulighed for at dyrke seksualitet i det omfang, de har behov/lyst til. Man kan kort sige, at der er modsætning mellem undertrykkelse/selvundertrykkelse og pikstyring.

Mænds seksuelle samliv

Når man snakker med mænd fra sidst i 20'erne og opefter om seksuelt samliv, læser beskrivelser eller interviewer dem, kan det nogle gange virke, som det er de samme 3–5 mænd, man snakker med. Historierne og beskrivelserne er så enslydende, frustrationerne så ens, problemerne så banale og undtagelserne så få. Man kan undre sig over, at der ikke er sket større forandringer de sidste 20 år. Man kan også konstatere, at mange mænd ikke taler med andre mænd om deres seksuelle problemer.

Der er et stort misforhold i opfattelsen af den mandlige seksuelle dominans. Det er en almindelig kvindeoplevelse, at manden er seksuelt dominerende – han presser kvinden til seksuelt samvær.

Langt de fleste mænd har den stik modsatte oplevelse. At det er kvinden, der har magt over seksualiteten og bestemmer og styrer det seksuelle samliv, ved at give lov eller ej. Det er en meget lille minoritet af mænd, der kunne finde på at tiltvinge sig et seksuelt samvær med sin samlever. Det almindelige er, at mænd resignerer eller finder andre løsninger på deres seksuelle behov.

Mænd, der har levet i et parforhold i nogle år, beskriver ofte, at de har et større seksuelt behov end deres samlever.

Grundene hertil er formodentlig mange, men tilbage står, at mange parforhold er belastet med et frustreret og kompliceret seksualliv.

På Rigshospitalets afdeling for samlivs-terapi, som Preben Hertoft er leder af, kommer der mange klienter med seksuelle problemer. Et af de største problemer klienterne har, er faktisk at tale sammen, at give klare meldinger på, hvad og hvornår de har lyst til hvad. Det viser sig at selv i parforforhold, der har varet længe og som iøvrigt er velfungerende, har man svært ved at tale åbent om sine seksuelle lyster og behov eller mangel på samme.

Kroppen

At vise eller beskæftige sig med mandens krop, har næsten automatisk ført til beskyldninger om at være bøsse.

En kærlig og accepterende dyrkelse af den heteroseksuelle mands krop, handler ikke bare om unge og smukke, men mandekroppen i dens mange variationer.

Mange mænd skammer sig over deres krop. Skønhedsidealerne er for mænd mindst lige så brutale, som de er for kvinder – idealbillederne lige så afgrænsende. Filmen prøver at fjerne nogle af de tabuer, mænd har til deres krop, specielt til pik og pikstørrelse.

I filmen er der billeder fra steder, hvor mænd klæder sig af for hinanden – badeanstalter, badestrande.

På lydsiden fortæller mænd om deres krop og de problemer, de har haft. Filmen skildrer en udvikling hos de medvirkende, som fortæller, hvordan de er kommet ud af deres blokeringer.

Kropsangst/bøsseangst

Mænd er blevet anklaget meget for deres manglende evne til kropskontakt, specielt til andre mænd, men også til kvinder og børn. Man kan meget let overbevise sig om, at det er rigtigt, ved at røre ved en anden mand uden varsel. I langt de fleste tilfælde, vil man få en voldsom reaktion.

Det er min opfattelse, at hovedårsagen til mænds kropsangst er tæt knyttet sammen med deres angst for bøsser – angsten for at blive opfattet som bøsse.

Hvis man vil løsne for mænds kropsangst, må man løse op for bøsseangsten. Bøsseangsten eller homofobi, som nogen kalder det, påvirker hele mandebilledet på mange måder. Grænserne for, hvordan mænd kan gå klædt, er meget snævre. Hvis en mand klæder sig i spraglet tøj eller noget, der bare er lidt ud over det sædvanlige, risikerer han at blive udsat for vold. Det kan være af psykisk art i form af tilråb som »bøssekarl« o.lign. eller som fysisk vold og overfald alene på grund af påklædning. Der er en tommelfingerregel, som siger – jo mere spraglet du klæder dig på, des mere maskulin må du være på andre måder.

Her er et område, hvor den maskuline undertrykkelse og selvundertrykkelse er meget voldsom.

Badet

Der er noget særligt
ved vand.
Vand, som lægger armene om kroppen
og hvisker dig kærlige tanker
ind i øret.

Kan du høre mig?
Kan du høre mig?
råber vandet på vej gennem luften,
inden det forsvinder
ned i evigheden.

Vand er kvinder.
Vand er bløde drømme.
Vandets læber kysser kroppen
uden grænser.
Vandet drømmer.
Vandet drømmer
om at blive dig.

Vand er kærlighed som strømmer.
Kun en tåbe frygter ikke.
Kun en tåbe frygter ikke kærligheden.
Kun en tåbe frygter ikke vandet.
Er du bange?
Er du bange for din krop
og vandet.

Vandet strømmer.
Vandet drømmer.
Uden grænser.

Når de mødes

Når en kvinde
begærer en mand
når en mand drømmer
om kvindens hænder
når en mands læber
møder en kvindes bryst
når en kvindes bryst
møder en mands læber
når en kvinde
når en mand
når en kvindes krop
møder en mands

Når en kvinde
kærtegner en mand
når en mand
modtager en kvindes kærtegn
når de trænger ind
i hinanden
og binder en knude
hinsides universet
når en mand
modtager en kvindes krop
når en kvinde
bestiger en mand
når en mand og en kvinde
elsker hinanden
når en kvinde
begærer en mand

når de mødes
når de mødes

hinsides universet

Påklædning

Det er ikke noget mysterium
det er ikke andet
end det det er
nogle bevægelser
nogle øjekast
nogle bemærkninger i en dagligdag
hænderne taler deres rolige sprog
det er ikke noget mysterium
der er ikke grund til at frygte
det er ikke andet
end det det er

uden frygt
helt stille
taler om arbejde
daglige ting
en bemærkning om biler
om politik
at være sammen
uden at frygte

det er alt.

Orgasme og fantasier

Diskussionen om mænds orgasme har indtil for ganske nylig ikke eksisteret. Mænd »kan« altid – får udløsning og er dermed tilfredsstillet – det har været dogmet. Eske Holm var en af de første, der tog hul på myten og fastslog, at udløsning og orgasme var forskellige størrelser, også for mænd. Siden har der været offentlig debat om emnet og der er udkommet en bog »Hengivelse«, der behandler emnet. Det kan nogenlunde sikkert fastslås, at der er mindst lige så mænd som kvinder, der aldrig har oplevet orgasme.

I filmen dramatiseres et par seksuelle fantasier. Formålet er at vise noget af den seksuelle undergrund, der er i alle mænd. Det er også hensigten at beskrive, hvad det er, mænd bruger deres seksuelle fantasier til.

Om filmens tilblivelse

»Vi vil det hele« prøver at sætte ord og billeder på nogle af de tanker og følelser, mange mænd har. Koden i filmen er seksualitet, men det fører også vidt omkring. Filmen kunne også have haft børn, parforhold og arbejde som kode. Når jeg har valgt seksualitet som indgang, er det fordi, jeg mener at seksualiteten er så styrende for resten af mandelivet. I arbejdet med filmen har jeg snakket med 200–300 mænd om deres meget private liv. Uden at det skal have nogen form for videnskabelig karakter, danner der sig alligevel et mønster, der er meget tydeligt. En stor gruppe af mændene fra 20 år og opefter synes selv, de har et utilfredsstillet seksualliv; de mangler en gensidighed fra deres partnere, de har et større seksuelt behov end deres partnere, de lider af en angst for ikke at slå til seksuelt, de er bange for, at være dårligere end andre mænd. De har har et stort behov for at snakke om deres problemer, men samtidig er de bange for at blotte sig, specielt overfor andre mænd. Mandlige venner, man kan snakke intimt med, er en stor mangelvare.

Dè tre mænd der er med i filmen, dækker en del af de tanker og følelser, som de mange mænd gav udtryk for, men der er også en masse nuancer, der ikke er blevet plads til. De fortæller deres egen historie med vægt på seksualitet. De har selvfølgelig også en masse andre sider, som handler om alt muligt andet end seksualitet.

»Vi vil det hele« er tænkt som en brugsfilm, der kan være oplæg til en dialog mellem mænd og kvinder — og mænd imellem.

Freddy Tornberg

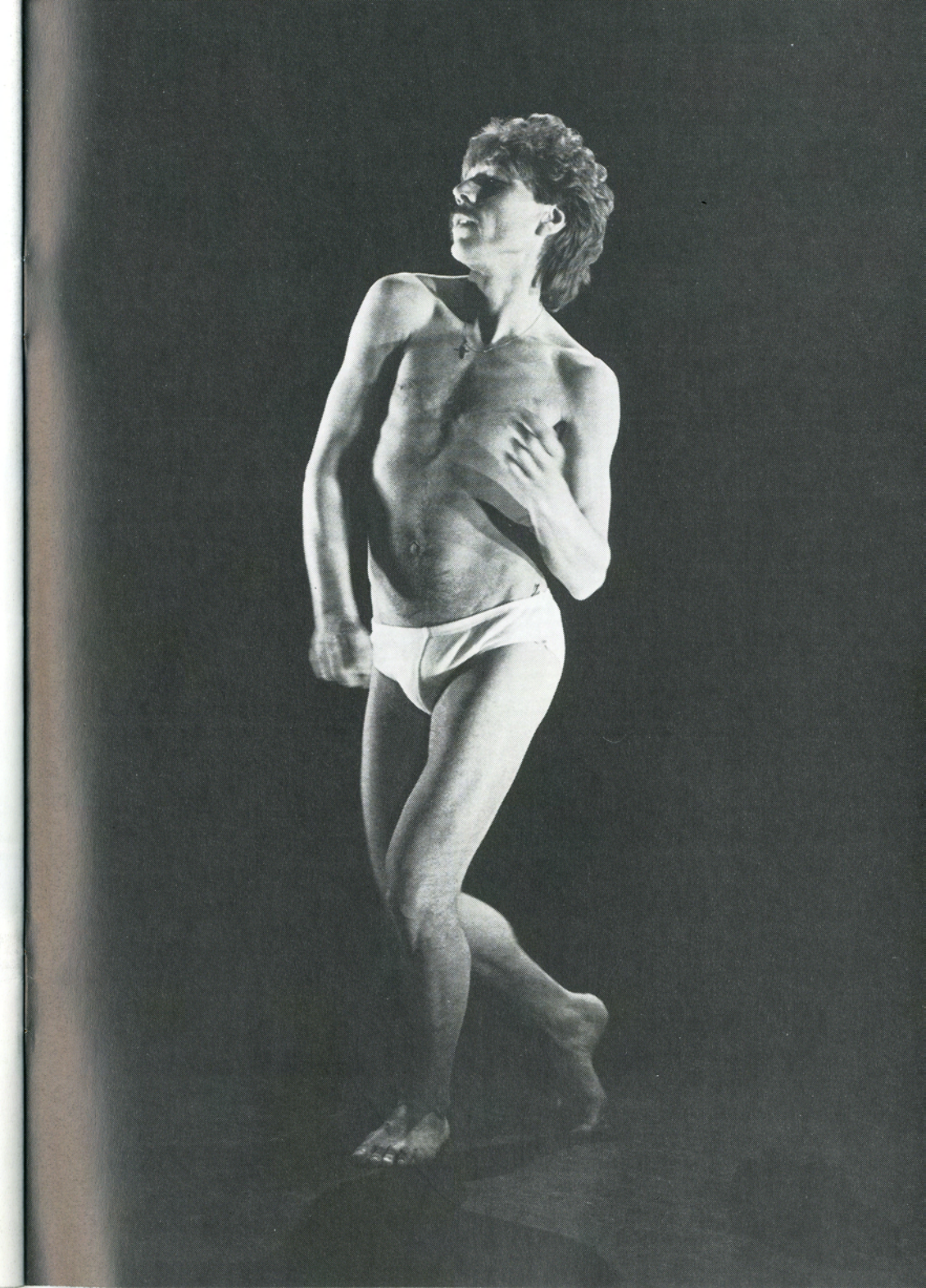

VI VIL DET HELE

en film af Freddy Tornberg

Manus og Instruktion
Freddy Tornberg

Tekst og Indtaling
Peter Poulsen

Musik
Bent Hesselmann

Foto
Dan Säll
Freddy Tornberg

Assistenter
Per Nicholaj Østergaard
Erik Sten

Lyd
Sven Nørgård

Lys
Thomas Neivelt
Søren Danielsen

Klip
Kasper Schyberg

Produktionsleder
Stine Korst

Produceret af
Freddy Tornberg
Film/Video
for
Statens Filmcentral © 1984

Udlejning
Statens Filmcentral

Denne pjece, der er udgivet af Statens Filmcentral, udleveres gratis i forbindelse med forevisning af filmen. Henvendelse til Statens Filmcentral, Vestergade 27, 1456 København K. eller Jyllandskontoret, Lundingsgade 33, 8000 Århus C.
Lay out: John Ovesen. Trykt hos Frede Rasmussen, København.
Udgivet af Statens Filmcentral, 1984.
Fotos: Freddy Tornberg.